

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztői iroda: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásheli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelő irodájában (az Andrássy-sótér és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Évesre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdelmények és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutóbban számított. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetéseket kérjük pénteken délig beküldeni.

XII. évfolyam

Vasárnap 1903. évi február 22-én.

8. szám.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületétől.

Meghívó.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesülete

XVIII. közgyűlését

1903. évi márczius hó 8-án vasárnap d. e. 10 órakor tartja meg a m. kir. áll. főreál. isk. rajztermében (Uri-utca, bejárástól balra, I. emelet, 17. sz.) melyre az egyet T. Cz. tagjai ezennel tisztelettel meghívtnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. A választmány jelentése.
3. Pénztárnoki jelentés.
4. Számvizsgálók jelentése.
5. Az alapszabályok megváltoztatása.
6. Indítványok.

Megjegyeztetik, hogy az alapszabályok 14. §-a értelmében: „Egyes tagoknak az alapszabályok megváltozására vonatkozó indítványai 10 nappal a közgyűlés megtartása előtt az egyesületi elnöknel írásban beterjesztendők.

Kelt Verseczen, 1903 február 6-án.

Hazafui tisztelettel

Paulovics István, Perjéssy Lajos,
elnök. egyl. titkár.

Magyar nemzeti társadalom.

A fejlődés korát éli a magyar nemzet. Schol a világon nincs olyan széttagolt állapotban a nemzettest, schol a világon annyi balfelfogás, annyi előítélet, annyi türelmetlenség nem nyilatkozik meg a társadalomban, mint nálunk.

Majdnem olyan színe van a dolognak nálunk, mintha visszafelé haladnánk a középkor századaiba; mintha nem is hallottuk volna még az egyenlőség, testvériség martyroktól szentté avatott tanairól.

Az ösnemes csak lóhátról beszél a köznemessel, ez meg csak kis újját nyújtja az ujonnan nemesített polgárnak. Emez pedig kiemelkedni érzi magát a polgári osztályból és kegyelmet gyakorol az értelmi felesége lenézi a kereskedő nejét, ez meg az iparosét, a ki viszont talál egy nálánál még alacsonyabban álló népréteget, melylyel fölünyét éreztesse.

Ez a létra aztán másképp alakul, a mint vallási és felekezeti szempont, vagy vagyoni állapot képezik a hágsó fokozatait, a melyen az emberek kapaszkodnak, vagy lezselnek. Mert nem okvetlenül szükséges, hogy valaki maga szerezzé a vagyont ahhoz, hogy kisebb vagyoni polgártársait lenézzé s nem okvetlenül szükséges, hogy valaki abban a hitben születésék, a melyben él, azért az egyik vallásfelekezet nyilvánosan lesajnálja a másikat s meggúnyolja lelki meggyőződéseit.

Ezekből a nyilvánvaló ferdeségekből származik minden nyomorúságunk, minden társadalmi veszedelmünk.

A mig nem lesz egyöntetű, erőteljes nemzeti irányú magyar társadalom: a mig annyi sok balfelfogás, hiúságkérés választja el egymástól az embereket, s a hivatottak egymással nem érintkeznek s üres léhaságok képezik a boldogulásnak egyetlen alkat-elemét, addig nem fog eloszlani az a sivárság, mely most a társadalmi cselekvést törpévé bénítja s valósággal a porba sújtja a haladás iránt való vágyat.

Ezért van aztán, hogy ha a nemzeti társadalomhoz, az erős, egységes hatalmas nemzeti társasághoz szólunk, sokszor az üres pusztába kiáltunk, mert a nemzetet éppen azok nem képviselik erőteljesen, a kik azt hiszik, hogy csakis ők és egyedül ők képezik a nemzeti erőt.

Ennek pedig meg kell változnia rövid időn.

Az egyöntetű, együttérző, az összetartó, igazán magyar társadalom fogja átvinni a nemzeti missziót, mely még betöltésre vár, hogy szilárdan ellentálló bástyáit építse meg a magyar nemzet jövőjének.

Össze kell tehát tartanunk minden hazafias kérdésben, körünkbe kell fogadnunk mindenkit, a ki a nemzeti eszméket bármily kis mértékben is gyámolítani képes.

Ha ezt megeselekedjük, akkor lesz magyar nemzeti társadalmunk.

Tárcza.

Ilonka.

Ilonka reggel hét órakor kinyitotta két nagy fekete szemét és elkezdett torkaszakadtából sirni. Ez a minden reggel pontosan bekövetkező ordítózás, Ilonkának a reggeli imádságot pótolta.

Igy adta ő tudtára mindenkinek, hogy fölébredt és a többiekre nézve is vége a nyugalomnak. Ilonkának sajátságos, fölöttébb egyéni nézetei voltak a világról, a társadalmi rendről s önmagáról; s bár Ilonka még csak a múlt hónapban töltötte be az ötödik évet, nézetéhez tántoríthatlanul ragaszkodott. Mert Ilonka karakter volt, valóságos antik karakter s ha ordítózását a papa ajándékokkal, a mama süte ényekkel, a cselédek hízélgéssel akartak elhallgattatni: megvetőleg visszautasított minden ilyesfajta kísérletet. Igazi jellem volt, a ki hitvány földi javakért nem engedte magát meggyőződésétől eltántoríttatni.

Senki sem tehet róla, ha Ilonkának meggyőződése az volt, hogy reggelenként a nap felkeltét hangos sirással kell udvozolnia. Valamint arról sem, ha éjszakánként felült kis agyában, nagy fekete, csillogó szemét belemeresztette a sötét éjszakába, elkezdett hangosan kiabálni, s ha ilyenkor kérdezték, mi a baja, nyugodtan felelt:

— Semmi, csak unom magam!

És aztán folytatta a nótát, ott a hól elhagyta. Ezzel alaposan elűzte az unalmat, meg az almot nemcsak magától, de fájdalom, szegény mamától, apától is, a kik becsuletszavukra állítottak, hogy mióta Ilonka megszületett, még nem bírták magukat egyszer sem kialudni.

A mama filozófiai nyugalommal már beletrórdott a dologba, de a papa még mindig lázongott. Miután megvesztegetési kísérletet, hogy Ilonkának bábút, czukrot s egyéb nyalánkságot próbált adni, a kis leány erős, szilárd, becsületes jellemén hajtoréást szenvedtek, alkudozni kezdett. Egy beszélő, alvó és síró bábát adott a kis leánynak, csak arra kérven teljes alázatossággal, hogy éjszaka hagyja őket nyugodni.

Ilonka gondolkozott, oly esábitó volt a bábu aranyzóke hajával, hogy végre is megtántorodott. Végre is követ vessen reá, ki minden kísértésen győzedelmeskedni tudott. Ilonka elfogadta az ajándékot és megígérte, hogy halgatni fog.

Ejfelig nagyszerűen ment a dolog. A papa boldogan aludt agyában, még a mama is elszundikált, de bizonyos aggodalommal szívében. Sokkal jobban ismerte kis leányát, hogysem nyugton mert volna aludni; és csakugyan éjfél felé a mama arra ébredt föl, hogy takaróját rangatja valaki.

Meggyújtotta a gyertyát és Ilonkát látta

ágya mellett állni dideregve: de elhatározott arcoczal. A mama ijedten kapta föl az ágyba.

— Hogy mertél leszallani az ágyról, te haszontalan? Olyan a tested, mint a jég.

Ilonka pedig felelt bátran, becsületesen: — Csak azért jöttem ki az ágyból, mert vissza akarom adni a hajás bábút a papának. Nem akarok tovább hallgatni. Sirni akarok sirni.

A papa már csak a rémséges ordítózásra ébredt föl és szörnyű dubble jött, mikor meghallotta hogy Ilonka fölbontotta a szerződést. A papa elhatározta, hogy szigorú lesz, de vesztére. A mama ugyanis, ki eddig folyton szidta Ilonkát s a papának állandóan keserű szemrehányásokat tett, hogy miért nem neveli a gyermeket, az első kemény szóra, a melyet a papa megkoczkasztott, hűtlenül cserben hagyta a szegény papát, ki pedig csakis az ő biztatásai és szemrehányásai következtében nyert annyi erőt, hogy erélyesen föl merjen lépni. A mama a valóság alkalmával határozottan az Ilonka pártjára állt.

A papát nagyon elkeserítette a mama következetlensége. Fulére huzta hát a takaróját, tőle ugyan ordítozhatott Ilonka, a hogy a szájan kifért, többé nem szólt belé a dologba.

A szülőknek csak akkor lett némi nyugalomuk, mikor Magda megérkezett. Magda mamának tizennyolcz éves huga volt, a ki az első nap rögtön mely barátságot kötött Ilonkával. Igaz, hogy másnap össze is veszték és Ilonka

NAPI HIREK

A pápa jubileuma. A katolikus egyház feje ebben az évben három jubileumot is ül. Február 9-én volt hatvan éve, hogy az akkori perugiai pápai követ: Giocchino Pecci a damietti címzetes érseki rangot nyerte el. Február 20-án volt huszonöt éve, hogy pápa; december 19-én pedig ötven éve lesz annak, hogy kardinális méltósággal tüntették ki. Ezek közt a legjelentősebb a huszonöt éves pápai jubileum. Érdekes hogy ilyen huzamos ideig Szent-Pétertől IX. Piusig egy papa sem viselte a tiarát. Egy év előtt még attól tartottak a Vatikánban, hogy XIII. Leó nem éri meg az 1903. esztendő és ezért már tavaly megvoltak a jubileumi ünnepélyek abban az értelemben hogy 1902-ben lépett a pápa egyházfejedelemségének 25-ik esztendőjébe. A február huszadiki jubileumot Versecz is megünnevelte. A rom. kath. templomban fényes ünnepi misét tartottak, melyen résztvettek az iskolák kath. vallásu növendékei is.

Áthelyezés. A földmívelésügyi miniszter Fonyó Lajos verseczi járási m. kir. állatorvost Budapestre helyezte át és szolgálatátelre a budapesti kerületi m. kir. állategészségügyi felügyelőhöz osztotta be. Helyére a miniszter Rapphael Oszkar m. kir. állatorvos-gyakornokot nevezte ki. Fonyó Lajos verseczi működése alatt rokonszenves egyéniséggel sok tisztelőt és barátot szerzett magának, lelkes támogatója volt minden hazafias irányu mozgalomnak.

Halálozások. Városunknak egyik általános tisztelt és becsült veterán polgára Tangel Antal élete 84-ik évében a mult kedden elhunyt és a közönség ritka nagy részvéte mellett kísértetett ki végső nyughelyére. A boldogultat — ki példánykepe volt a munkás, becsületes, hazafias polgárnak — kiterjedt előkelő rokonság gyászolja. — Legszebb férfi korában, élete 42-ik évében ragadta el a halál a mult hétfőn váratlanul ntü Terfaloga David verseczi gör. kel. román főesperest, ki latszólag legegészségesebb állapotban hirtelenül szívvelhűdésben elhunyt. A boldogult ritka műveltségű, rokonszenves derék papi ember volt, disze és büszkesége kartarsainak. Nehai Terfaloga élettrajzi adataiból felemlítjük, hogy az eretségi vizsgálatot a miskolczi ev. ref. főgymnasiunban tette le. A theologiai tanulmányok befejezése után a sárospataki ev. ref. jogakademia hallgatói közé lépett, az akademia két évfolyamat szép sikerrel vegezte, majd a III. és IV. évfolyamat a budapesti egyetem

megmondta Magdának: „Maga itt csak lak, de nem parancsol.“

Harmadnap azonban már újra megbarátkoztak. Magdának kulonben öt éves barátnőjén kívül, volt egy huszonhétéves völegénye is. Ilonka eleinte kisse bizalmatlanul nezte Andor bacsit, később azonban öt is barátságába fogadta s bizonyos jóakaratu lenézéssel vegyest, protekciót tanusított a jegyespár iránt.

Ha például Magda és völegénye lent voltak a kertben a mama utanuk akart menni. Ilonka utját állta:

— Ne menjle a kertbe, mondta határozottan.
— Miért ne? — csodalkozott a mama.
— Mert Andor bacsí nem szereti, ha lent vagy és Magda sem.
— Honnan tudod? — kérdezte a mama nevetve.

Ilonka nem felelt, csak megrázta a fejét, a mi annyit jelentett, hogy nem akar többet szólni; de a jelenlevő szobalány elnevette magát.

— Nagysága kérem, azért mondja Ilonka, mert hogy tegnap este lent voltunk a kertben, a kisasszony meg az urfi nem láttak bennünket és beszélgettek. Az Andor urfi azt mondta: „de jó, hogy egyedül lehetünk“. A Magda kisasszony meg azt felelte rá: „bizony.“ Azutan csókolództak, hihhi . . .

Ilonka lángoló arcczal hallgatta szobalány vihogó beszédét, majd előlépett és azt mondta neki végtelen megvetéssel:

— Maga egy arulkodó cseléd.

Mikor másnap reggel fölébredt és azt szokása szerint tudtára adta az egész háznak. Magda rögtön az ágyához szaladt és csititgatta.

Ilonka pedig bámulva látta, hogy Magda szeme vörös és a hogy lehajolt hozzá, arczára esett egy pár nehéz köncsepp.

Ilonkának igen jó szive volt és a hogy Magdát sirni látta ő rögtön elhalgatott. Föl-

hallgatta s ott letette a jogtudományi államvizsgálatot. Előbb Resiczán működött s mint ottani plébanost választotta meg a püspök elnökléte alatt álló sz. szék a verseczi főesperesi állásra. Temetésén impozáns módon nyilatkozott meg a közrészvét. A gör. kel. püspöki templomban helyezték ravatalra, hol a szertartást fényes papi segédlettel végezték P e p a Gy. buzíási gör. kel. román és S z t o j a d i n o v i c s, S a n d o r verseczi gör. kel szerb főesperesek. A gyászmenetben részt vett a helybeli magy. kir. all. főrealiskola tanári testülete és ifjusaga is, mivel a boldogult hittanára volt az iskolának. A nyitott sirnál P e p a főesperes tartott megható gyászbeszédet és a kustélyi földmívelőköl álló román dalárda zengedezt gyászénekeket. A boldogult sirjat mély gyaszba borult özvegye és két kis leánya öntözik könnyeikkel. — H a v a s T i v a d a r t, állami főrealiskolánk közkedveltségű tanárát és családját is nagy csapas érte, a mennyibe aposa S t r a s s e r S. pozsonyi tekintélyes polgár a mult napokban elhunyt. — Messze Erdélyben ragadta el a halál Hoffmann Rudolf kereskedőnek leányát, W e i s z ö r t e l n é t is élete 24-ik évében. Elhunytát három kicsi gyermeke siratja. — T ö r o k - b e c s e i B r a n d t n e r F e r e n c z, m. kir. honv. ny. ezredes a mult pénteken élete 67-ik évében hosszas szenvedés után Verseczen elhunyt. A boldogult hült teteit tegnap délután 2 órakor Oraviczara szállították, és a családi sirboltban helyezték örök nyugalomra. Áldás és béke lengjenek az elhunytak hült porai felett.

Márczius 15-ét, a magyar szabadságharc ezen ragyogó napját, mint minden évben ez idén is kegyelettel fogja megünnepelni városunk közönsége és a tanuló ifjuság. A „magyar nyelvterjesztő egyesület“ mint azt már említettük a Millecker szálloda helyiségében este tartja meg a nagy napot méltató ünnepélyt; közre fog működni a „magyar dalkör“ is. Lesznek szavalatok, ünnepi szonoklatok és később tarsas vacsora. Az összes ünnepekhez a még élő verseczi honvédeket külön meghívja az egyesület. Az állami főrealiskola tanári testülete és ifjusaga szintén lelkesen fog ünnepelni, de tartanak ünnepélyeket a népoktatási tanintézetek is.

Választmányi ülés. Magyar nyelvterjesztő egyesületünk választmánya a mult szerdán Paulovics Istvan kir. tablabiliró elnök vezetés mellett a kaszinó helyiségében népes gyulést tartott, mely alkalommal hosszabb beható tanácskozás tárgyát képezte az egyesület alapszabályainak megváltoztatása, illetőleg a kidolgozott alapszabály tervezet paragrafusainak

emelkedett kicsiny konyokére és szörnyu komolysággal kerdezte:

— Mi bajod Magda?

— Semmi, aludjal dragám.

— Nem alszom, nem vagyok almos. Mond meg, miért sirsz?

Magda nem felelt, csak zokogott lassan, keservesen; Ilonka nézte komolyan, részvéttel.

— Andor bacsí bántott? kérdezte suttogva.

Magda eltemette arczát a fehér párnába, hogy ki ne hallassék a sirása.

— Nekem megmondhatod, — folytatta Ilonka, — én nem vagyok „cseléd“ . . .

Olyan megvetéssel ejtette ki ezt a szót, hogy Magda könnyei közt is elmosolyodott.

— Hát Andor bacsí csunyát mondott neked, összevesztet veled ugy-e? Ne sirj Magda, lesz neked más völegényed.

Magda most már hangosan kacagott. Voltaképpen éppen olyan ostoba gyermek volt mint Ilonka. Tegnap valami ostobaság miatt összevesztett a völegényével és átsirta az éjszakát.

Reggel kilencz órakor Ilonka batran, határozottan bement az irodába a papához.

— Papa, — kezdte a világ legtermészetesebb hangján, — hozzal nekem egy völegényt.

A papa bámulva nézte a kis leány kipirult arczát, majd nevetni kezdett.

— Szivesen kicsikém, majd tíz év múlva, ugy-e varsz addig?

— Nem várhatok, — felelt Ilonka komolyan, — mert még ma kell a völegény.

— Jó, de most légy szives kísétálni, mert dolgom van.

Ilonka egyet toppantott a lábával:

— Addide a völegényt, addig nem megyek ki.

A papa nevetve és bosszusan kérdezte:

— Hallod-e llus, hát honnan teremtek én neked völegényt?

— Vegyél egyet pénzért! Nekem kell, addig nem megyek ki.

pontonkénti megvitatása. Az ülésén megjelentek: Várhelyi Ferencz, Bauer Vogel Gyula, Baross dezső, Kiss Albert, Dr. Haag Aladár, Dr. Dajkovits István, Fábry Géza, Haag Ferencz, Herczog József, Krause E., Kató Lajos, Kovacsics Agost, Dr. König Armin, Takács Gyula, Weitner Ferencz, Wolner Vilmos. Az alapszabály tervezet megvitatása több mint két órai időt vett igénybe, s minden részletében körültekintendő gondoskodással állapított meg. Már most is felemlítjük, hogy a választmány ajánlani fogja a közgyűlésnek, hogy az egyesület címét is változtassa meg, legyen „Verseczi magyar közművelődési egyesület“ és az új címmel munkakörét is bővítse. A gyűlés elején elnök jelentést tett a „Délmagyarországi Színikerület“ választmányának f. hó 9-én Szegeden tartott ülésében hozott határozatokról, melyek szerint a kerületet két egymás után következő évre Balla Kálmán jelenleg Győrött működő igazgató kapta meg. A választmány hosszabb eszmecsere után elhatározta, hogy a szövetkezetbe két évre belép. A „magyar iskolahajóra“ és a „Rákóczy szobor“-ra 10—10 koronát szavazott meg, majd Perjésy Lajos egytl. titkár ismertette a közgyűlés elé terjesztendő titkári jelentés egyes pontjait.

A „Verseczi Magyar Dalkör“ — melynek létesítésén oly nagy szeretettel buzgolkodik intelligenciánk, — hova tovább jobban közeledik a megvalósulás stádiumához. Eddigél több mint 50 — köztük kitünő hangú — működő tag jelentkezett, a kik szorgalmasan gyakorolják magukat Nocker Jánosnak, a zsenialis karnagynak vezetése alatt, ugy, hogy márczius 15-én már nyilvánosan is közre fognak működni, a magyar nyelvterjesztő egyesület által rendezendő emlékünnepen. A működő tagok első értekezletén és énekóráján, mely a sörházban lévő egyleti helyiségben tartott meg — s hol pártoló tagok is szép számmal vettek részt — az ismerkedés közben dr. Szörényi József áll. főreal. isk. tanár, mint a működő tagokat gyűjtő bizottság elnöke, lelkes szavakat intézett a jelenlevőkhoz, üdvözölte a tagokat és Nocker J. karmestert, ki mint szakember a kitünő hanganyag utan is szép jövőt jósol az egyesületnek. A pártoló tagokat gyűjtő és az alapszabályok kidolgozásával megbízott bizottság mult pénteken este tartotta meg első értekezletét a sörházban Várhelyi Ferencz áll. főrealiskolai igazgató elnökléte alatt.

Városunk építészeti bizottsága f. hó 19-en tárgyalta a kozs. leányiskolák kibővítésének ügyét. A régi épület most már építéssel nem felel meg a célznak, mióta a

A papa látván, hogy Ilonka milyen határozottan beszél, gyaván meghátrált. Megigérte Ilonkának, hogy okvetlenül hoz majd neki völegényt, aztan elment egy bírósági tárgyalásra.

Ilonka pedig, mint a ki dolgát jól végezte, nyugodtan ment ki az irodából és várta a papát.

A papa délfelé jött haza. Valami kellemtlensége volt a bíróságnal s így mikor a kis leány újra zaklatni kezdte bosszusan mondta:

— Ej, hagyj nekem békét, nem kaptam völegényt.

Ilonka ráemelte nagy fekete szemét.

— Talan nagyon drága?

A papa elfojtott nevetéssel reá hagyta.

— Persze!

— Gondoltam. A mama ma reggel nagyon szidta a szakácsnét, mert dragán vásárolt. Talán holnap olcsóbb lesz. Mit gondolsz papa?

— Lehet, — mondta a papa és reszketett a kacagástól.

— Tudod mit papa, — folytatta Ilonka, — nekem van egy csomó pénzem a perselyben, azt neked adom. Te is tegyél még hozzá pénzt, és jó völegényt vegyél rajta, olyat, a ki nem veszekedik. Különben jó lesz, ha a mamát is elviszed magaddal, mert a nagymama azt mondja hogy téged mindig be szoktak csapni.

A papa az ajtónak vetette magát és ugy kacagott. Ilonka pár pillanatig bámulva nézte, aztan bement a szobába, hogy kihozza a perselyből a pénzt.

Bámulva látta, hogy Magda és Andor bacsí ott ülnek a divánon egymás mellett és vigan beszélgettek.

Ilonka pár pillanatig nézte őket, aztan odament Magdahoz és fülebe sugta:

— Jól tetted, hogy kibékültél vele, éppen most beszéltem a papával, egy új völegény nagyon drága.

— I — a.

rohamosan népesedő polg. leányiskolát is a régi épületben helyezték el. A tisztelendő növérek — kik az iskolák vezetésével meg vannak bízva — folyton szaporodnak, az ő lakásaik is tulton tul tömöttek. A polg. isk. helyiségei is szerfelt hiányosak. Nincs megfelelő munkaterem, rajzterem, term. tani előadó terem stb. A régi épületet bővíteni nem tanácsos, mivel az esetben nem marad udvar s a levegő teljesen elzáratik, ha a hegység felé felépítik az emeletes toldalékot, a mely ugy is csak ideig óráig, de nem alaposan segítene. — A pénzügyi bizottság indítványára tehát azt határozta el a közgyűlés, hogy leányiskolai célokra kész házat vásárol és felhívja a háztulajdonosokat ajánlatételre. Tettek is ajánlatot 17-en, de a bizottság egyik házat sem találta alkalmasnak, azt ajánlja tehát a közgyűlésnek, hogy a külvárosi elemi népiskolát bővítse ki a város 3—4 osztályllyal és oda telepítse az elemi leányiskolák egy részét. Ez a tervezet 12.000—14.000 k.-nál többre nem kerülne és üres helyiségeket kapna a központi leányiskola, — hol a szükséges terület bővítés céljából rendelkezésre állana, kint pedig teljesen megfelelő modern iskolatermeket lehetne aránylag kevés költséggel építeni A központi iskolában való újabb építkezést a bizottság nem javasol.

A verseczi állami tisztviselők a február hó 15-én tartott alakuló közgyűlésen az „Állami Tisztviselő Országos Egyesület”-nek keretén belül önálló kört létesítettek, melynek feladata a tisztviselők általános érdekeinek előmozdítása mellett egyuttal helyi érdekek felkarolása is leendő. A gyűlés lefolyása a következő volt: Irányi Gyula posta-távirda felügyelő üdvözli a szép számban egybegyűlt tisztviselőket és röviden vázolja az összejövetel célját. Felkéri Baross Dezső kir. járásbíró társelnököt a gyűlés vezetésére és Avar Vilmos posta-és távirda főtisztet a tárgy előadására. Avar Vilmos előadó ismerteti az egyesület szervezést, célját és kiemeli, hogy bár a tisztviselők ismert mozgalma a folyó hó 14-én az ország-hazba benyújtott fizetésjavítási törvényjavaslat-al egyik nagy célját elérte, a tisztviselők mégis szükségét érzik a tömörülésnek, a széthuzódó és elágazó erőknél egy közös szervezetbe való egyesítésének és ezzel kifejezését adják annak, hogy még és jelentőségteljes feladatok várnak megoldásra. Ezen feladatok közül a leglényegesebbek a szolgálati pragmatika létesítése és a nyugdíj törvény revíziója. Indítványozza; mondja ki az értekezlet, hogy a verseczi állami tisztviselők önálló körét megalakítja és mint ilyen belép az országos egyesületbe. Az értekezlet ezen indítványt egyhangulag határozta emeli és miután a felolvasott alapszabálytervezet rövid vita után elfogadja, következett a hét tagú tisztikar és 8 tagból álló választmány választása. Az egyhangú választások eredménye: Elnök: Irányi Gyula posta-távirda felügyelő, társelnök: Baross Dezső kir. járásbíró, titkár: Avar Vilmos posta-távirdai főtiszt, pénztáros: Schwarz József adóhivatali ellenőr, ellenőr: Wertz János segédtelekkönyvvezető, számvizsgálók: Felkán György adóhivatali és Krause Ervin posta-távirda főtiszt. A választmány tagjai lettek: Dr. Szabo Lajos alj. bír., Kató Lajos adóhivatali, Massanyi Imre pénzügy-őri biztos, Paszt Gyula telekkönyvvezető, Miklós Lajos főerdész, Fonyó Lajos állatorvos, Dragán Miklós segédtelekkönyvvezető, és Szabó Géza posta-távirdai segédhivatali. A választások után a kör elhatározta, hogy a központi egyesület intencziójának megfelelően, valamint a saját alapszabályaiból kifolyólag a Versecz vidékén alkalmazott állami tisztviselők (állami tanítókat) belepési felhívás útján — a körnek tagjai közé bevonja. Több indítvány megvitatása után Baross Dezső megköszöni a tagok élénk érdeklődését, lelkes kitartásukat és berekeszti a harmadfél óraig tartott gyűlést.

Földbérlet árverés. A verseczi „koblicza” nevu dűlőben f. hó 20-án 191. hold földet adott ki a város 10 holdas parcellákban — bérbe. Eddig azon a földet kívüvet termelt a város és évenként 14—15 koronát kapott, most a foldek holdját 54—66 koronával adta ki bérbe.

Tanítók takarékpénztára. Néhány év előtt, a délvidéki tanítók egy lelkes csoportjának, egészséges és nagy horderejű eszméje támadt. Legyen a tanítóknak is takarékpénztárunk. Meg is valósult a tanítók befizetett filléreiből úgy, hogy ma a „Tanítói takarékpénztár r. t.” kétszáz ezer korona részvénytökével ren-

delkezik. Ennek a gazdaságilag is nagy fontos-sági akciónak volt a mult napokban a megünnepeleése, a midőn a takarékpénztár első rendes közgyűlését tartotta Temesvárott, az intézet jözsefvárosi díszes helyiségében. A közgyűlésen Schenk Jakab, a „Delm. Tanítóegylet” érdemdus elnöke elnökölt, a ki szívélyesen üdvözölte a nagy számban megjelent részvényeseket. Az Igazgatói jelentés szerint az alapítók részéről kibocsátott tervezet az igazgatóság által minden arányban végrehajtott, a mennyiben a kibocsátott 4000 drb. részvény névértéke 200.000 korona a kitűzött határidőre befizetve lett. A fiatal intézet egyébként minden üzletágban örvendetes haladást mutathat fel, a mi egyrészt a közönség bizalmának legfényesebb bizonyítéka, másrészt pedig az igazgatóság szakavatott vezetésének legjobb dokumentálása. Az első év máris szépen gyümölcsözött. A nyereség 10.464 korona 23 fill., melynek felosztását következőképpen indítványozza az igazgatóság: igazgató és igazgatósági tagok tiszteletdíja: 1090 korona, 91 fill., a felügyelő bizottság tiszteletdíja 150 korona, tisztviselők tiszteletdíja fejében 200 korona, a többi, vagyis 9023 korona 32 fillér a tartalék-alaphoz csatolandó. Maurer Mihály a felügyelő-bizottság jelentését olvasta fel és az igazgatóság indítványait elfogadásra ajánlotta, a felmentvényeket megadni kérte. A közgyűlés egyhangulag hozzájárult az összes indítványokhoz és a felmentvényeket nagy lelkesedéssel megadta. A felügyelőbizottságba beválasztottak: Szabolcska Mihály, Pánczél Lajos, Knobl József rendes, Lindner Armin és Gerhardt Péter pótagoknak. A közgyűlés után lakoma volt.

Mindenki tudja, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Kirohanás a magyarok ellen. A németországi sajtó bizonyos organumai minden alkalmat megragadnak, hogy a magyarság ellen nemcsak indokolatlan, hanem valótlan-ságokon alapuló kirohanásokat intézzenek. Nem tudják elfelejteni a „Gross-Kikindaer Zeitung” szerkesztőjének igazságos elítélését és vak dühökben sárral dobálják legszentebb intézményünket, a magyar igazságszolgáltatást. A Berlinben megjelenő „Tägliche Rundschau”-ban egy a magyar viszonyokban teljesen járatlan F. H. nevű ur „Vergewaltigung des ungarischen Deutschthums” hangzatos cím alatt egy valóban föllázító, minden sorában rosszhiszemű vezércikkben bírálja nemzetiségi politikánkat és az egész magyar sajtót. „... Mindez nem egyéb, mint gyűlölet, üldözési mania, erőszak, önkény, magyar sovínisták fanatizmusa”. „... A cikket cizfolgatni hiába való törekvés volna, mert hiszen a cikkíró maga is tudja, azt hogy hazudik, de rá viszi a magyar gyűlölete.

A párbaj ellen. A párbajellenes magyar liga előkészítő-bizottsága a következő felhívást bocsátotta ki. Mindenki elismeri, hogy a parbajt tiltja a vallás és a törvény. Senki sem vonja továbbá kétségbe, annak a föltevésnek alaptalanságát, mintha a fizikai bátorságnak bármily formában való megnyilatkozása helyreállíthatná a gyanus vagy kétes becsületet vagy széppíthetne egy tisztességtelen nyilatkozatot vagy tettet. És ha a párbaj mégis oly végzetes zsarnoksággal arra kényszerít tiszteleltre méltó férfiakat, hogy becsületük védelme miatt jobb meggyőződésük és lelkiismeretük ellenére fegyverhez nyuljanak, ugy ezen viszásságnak leglényegesebb oka abban rejlik, hogy törvényes és társadalmi intézményeink kellőképpen nem védelmezik a becsületet. Ez a fölfogás áthatotta Európaszerte a közvéleményt és arra indított számos higgadt férfit, hogy társadalmi szervezkedés útján küzdjön a párbaj ellen. A liga tehát és azok, kik ehhez a társadalmi mozgalomhoz csatlakoznak, annak tudatában, hogy mostani törvényeink az egyesnek becsületét nem védelmezik eléggé, a magánbecsület teljes védelmét biztosító törvényhozási intézkedések sürgetése és oly becsület-bíróságok szervezése végett egyesülnek, melynek a becsületében megbántottnak lehetőleg fegy-

vertelen, de igaz elégtételt adni alkalmasak! Minden polgár, nemzetiségi, politikai és vallás különbség nélkül, ki egyetért ezzel a nyilatkozattal, tisztelettel felszólítunk, hogy csatlakozzék a párbajellenes mozgalomhoz.

Szerkesztői levelezés.

Cs—M—Helyben. Megkaptuk. Köszönjük. Egyik részét besoroztuk a közlendők sorába. Barmikor igen szívesen látjuk, sőt kérjük is, hogy keressen fel. Üdvözlét.

Nyiltér.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbamulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytan nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a haziorvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kika fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy kronikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja ez évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárholon magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind., Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek.

Adófizetés iránti megintés.

Versecz város mindazon adófizetői, kik egyenes adó, közköltés, utadó, hadmenteségi díj kamarái illeték és ipartestületi díjak temesbegavölgyi vizszabályozási járulékkal hátralékban vannak az 1883. évi XLIV. t.-cz. 55. §-a értelmében ezennel felszólítottak, hogy fenti köztartozásaikat, melyek már 1903. évi február hó 15-én befizetendő lettek volna, járulékaival együtt különbeni megzalogolás terhe alatt, nyolcz nap alatt okvetlenül befizessék.

Városi adóhivatal

Verseczen, 1903. évi február hó 17-én.

Adóh. osztály főnök helyett:

Bozsits Sándor

végrehajtó.

Van szerencsénk ezennel közölni, hogy

Aninai rudvasunk

és

Resiczai lemezeink

a hatóságilag bejegyzett

„Korona farkas”

minőségi
védjeggyel

vannak ellátva.

Szabadalmazott osztrák-magyar államvasut társaság, magyar bányái, hutái és uradalmainak igazgatósága.

Epilepsia.

A ki nyavalyatörésben, görcsökben s más idegbajokban szenved, kerje azon tüzet, melyet ingyen és bérmentve küld meg. Schwaben gyógyszerár, Frankfurt a. M.

SZOLOOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és európai nemes gyökere és sima vesszők mélyen leszállított árákon. Ötványok ezre 90-100 irt. Mindenk a legkiválóbb por- és csemetelajokból, fajtisztan, teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszalétem. Így mindenki ebben a szükségletét az én költségemen házaához szállítva tekintheti meg.

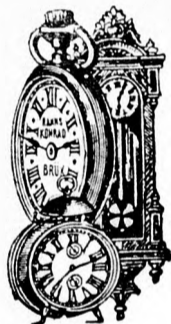
ÉLŐKERITÉS.

— Gleditschia csemeték és magvak. —

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövényfajta. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat meg az apró nyulak sem bántódnak át, úgy, hogy a bekerített részek teljesen kiucscsai zarnatok. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelesi utasítás mellékeljük. Bővebb tájékoztatás végett számos teinyomatu díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek; rendelési köteletesség nélkül. Az árjegyzesen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címlet egy levelező lapon tudatja, mely minczen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát haszonra fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így meg azoknak is érdekében áll, kik rendelmét semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócssemeték. Kétféle, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Cím: „Érmelleki Első Szolóoltvány-Telep. Nagykagya u. p. Szekelyhid.

Jó órákat olcsón küld 3 évi irasbeli jótállás mellett privat vevőknek.

Konrad János

órágyára.

aranyárak kivitelű háza

BRÜX, 295. sz. (Csehország).

Jó nickel rem. óra 3.75
Valódi ezüst rem. óra 5.80
Valódi ezüst lánca 1.20
Nickel ébresztő óra 1.95

Czégem a cs. és kir. birodalmi címerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem, valamint czernyi elismerő levél van birtokomban.

nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ingyen és bérmentve kap

mindenki egy kezelési könyvecskét, melyből bárki képes

legfinomabb Liköröket és Rumot

hideg uton minden készülék nélkül még a legkisebb mennyiségben is országsszerte ismert arómáimmal előállítani.

Watterich & A.

Budapest, VII., Dohány-utca 5. sz. alatt.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghüléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapestben.
• Richter F. Ad. és társa,
• csász. és kir. udvari szállítók. •
Rudolstadt.

Jersan-Calcop

vastartalmú, tápláló és erősítő szer, vérképző és idegerősítő, kellemes ízű és könnyen emészthető. Megkérdézheti orvosát.

Kapható minden gyógyszerárban.

Temesmegye főraktára { **Herczog József Versecz** }
Temesvár kivételével: { gyógyszerár az „Isten Szemehez”.

Egyedül valódi angol

THIERRY-BALZSAM.

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apothek des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

E balsam belsőleg és külsőleg használ. Ez: 1. Utólráthatatlan hatású gyógyszer a tüdőnek, a melnek minden koros állapotaiban, enyhíti a hurutot, megszünteti a köpetet, véget vet a fájlalmas köhögésnek s kigyógyít a legregbb bajokból is. 2. Kiváló hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a lazakat. 4. Megleponen gyógyítja a maj, a gyomor, s a béibetegségeket, különösen a gyomor, szelgőrcsöket és tágragatásokat. 5. Szelden mozdítja elő a szekelést s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorsagtol s a hypochondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz foglajáskor, üres fogaknál és száprothadás-kor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűtőgest, a száznak s a gyomornak bűzét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbancz, kiütés varak, megfagyott s megégetett tagokra ruh, fekély s bőrduzzadás és repedés stb. esetében, megszünteti a tejvájat, zúgást, szaggatást, köszvenyt, lüfajdalmat stb. Vigyázzunk tehát mindig ezen fenti zold apácza-védjegyre! Hamisítástól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlem gyarámból rendelnek. A szétküldés csakis eredeti szab. cartonokban történik, melyekben 12 kicsiny vagy 6 dupla üveg foglaltatik. Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona, Bosznia és Herzegovina részére 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona és 60 fillér; kevesebb mint 12 kis vagy 6 dupla üveg nem küldetik szeljel.

Szétküldés csak előrefizetés vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved ön? mikor mindenféle sebtől, ha még oly régi keletű is könnyen, fájdalom nélkül megszabadulhat, operáció sem kell, ha Thierry gyógyszerész egyedül valódi

Centifolium-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen

A valódi centifolium-kenőcs alkalmazható a gyermekágyasok rossz természetű mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a te elapadásának, az orbanczok esetében, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, hólyások, dagadt lábak, s csontvesztéseseknél, vágás, szuras, lövés és ütéstől elzúzott sebeknél; az újonnan testek, pl.: üveg, szaka, homok, tövis, sztet stb. eltavolításánál mindenféle daganat, kinóves, képződés, karbunkulus és ráknál; vegre pokolvar, koromterg, koromgyútes, a lábak jaras közben történt kisebesülése, fagyás és égés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyűt vér, fulzugas stb. stb. esetében. Het adagnál kevesebb nem szállítottuk; a szállítást kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközöltük. Het tegy csomagolással postai szállítási díjjal együtt 3 korona 50 fillér. Számos bizonyítvány rendelkezésre áll. Arra kerék mindenkit, hogy óvakodjék a hatástelküli hamisítások vesésétől s arra nyeljen, hogy a tegylybe or van-e a fenti védjegyet és czégem: **Thierry (A.) LIMITED** gyógytára az „Orangyalhoz” Pregradában, egtyve.

E két gyógyszerjében teimumhatatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régebb lesz, annál értékesebb és hathatosabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segitenek, legalább az orvos megerkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy effele sokszorosan ajánlt hamisít, de hatástalan szerteket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbízható amellett teljesen artatlan szernel, melyeknek minden családnál találatának kellene lenni. A hol a fenti írt védjegyekkel valódiak nem lehet kapni, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Orangyal-gyógysszertára, Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Bpsten: Török J. gyógyssz.; Zágrabban: Mittelbach J. gyógyssz. és Bécsben: Brady C. gyógyssz.

Schicht-szappan

jegyek:

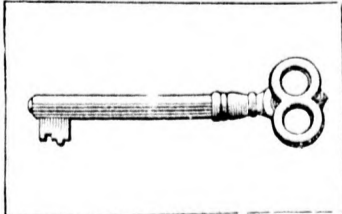
„szarvas”

„kulcs”

Legjobb, legkiadósabb, és azért a legolcsóbb szappan.

Tiszta minden ártalmas vegyülettől.

Mindenütt kapható.

Bevásárlásnál legjobban arra kell ügyelni, hogy minden darab szappan „Schicht” nevet, és egyet a fentebbi védjegyekből visel.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.